

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2016 m. birželio 7 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Reglamentas (ES) Nr. 604/2013 — Valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio vienoje iš valstybių narių pateikto prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, nustatymas — 12 straipsnis — Teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų ar vizų išdavimas — 27 straipsnis — Teisių gynimo priemonės — Teisminės kontrolės apimtis“

Byloje C-63/15

dėl *Rechtbank Den Haag* (Hagos apylinkės teismas, Nyderlandai) 2015 m. vasario 2 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2015 m. vasario 12 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Mehrdad Ghezelbash

prieš

Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas K. Lenaerts, pirmininko pavaduotojas A. Tizzano, kolegijų pirmininkai R. Silva de Lapuerta, L. Bay Larsen (pranešėjas), J. L. da Cruz Vilaça, A. Arabadjiev, C. Toader, D. Šváby ir F. Biltgen, teisėjai J.-C. Bonichot, M. Safjan, E. Jarašiūnas, C. G. Fernlund, C. Vajda ir S. Rodin,

generalinė advokatė E. Sharpston,

posėdžio sekretorė M. Ferreira, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2015 m. gruodžio 15 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- M. Ghezelbash, atstovaujamo advokatų Y. G. F. M. Coenders, P. J. Schüller ir A. Eikelboom,
- Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos K. Bulterman, H. Stergiou ir B. Koopman,
- Čekijos vyriausybės, atstovaujamos M. Smolek ir J. Vláčil,
- Graikijos vyriausybės, atstovaujamos M. Michelogiannaki,
- Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos F. X. Bréchet ir D. Colas,

* Proceso kalba: nyderlandų.

— Švedijos vyriausybės, atstovaujamos A. Falk,
— Europos Komisijos, atstovaujamos M. Condou-Durande, R. Troosters ir K. Simonsson,
susipažinęs su 2016 m. kovo 17 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,
priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai (OL L 180, 2013, p. 31), 27 straipsnio išaiškinimu.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant Irano piliečio Mehrdad Ghezlbash ir *Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie* (saugumo ir teisingumo reikalų valstybės sekretorius, Nyderlandai, toliau – valstybės sekretorius) ginčą dėl šio sprendimo atmesti M. Ghezlbash remiantis teise į prieglobstį pateiktą prašymą išduoti laikiną leidimą gyventi šalyje.

Teisinis pagrindas

Reglamentas (EB) Nr. 343/2003

- 3 2003 m. vasario 18 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 343/2003, nustatančio valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio vienoje iš valstybių narių pateikto prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijus ir mechanizmus (OL L 50, 2003, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 6 t., p. 109), 1 straipsnyje buvo įtvirtinta:

„1. Jei prašoma valstybė narė sutinka, kad ji turėtų perimti prašytoją savo žinion, ta valstybė narė, kurioje yra pateiktas prieglobsčio prašymas, praneša prašytojui apie sprendimą nenagrinėti prašymo ir pareigą perduoti prašytoją atsakingai valstybei narei.

2. Šio straipsnio 1 dalyje minėtame sprendime išdėstomi motyvai, kuriais jis yra grindžiamas. <...> Šis sprendimas gali būti apskundžiamas ar peržiūrimas. Šio sprendimo apskundimas ar peržiūrėjimas nesustabdo perdavimo vykdymo, nebent tam tikrais atvejais teismai arba kompetentingos institucijos nusprendžia kitaip, jei tai daryti leidžia nacionaliniai [nacionalinės] teisės aktai.“

Reglamentas Nr. 604/2013

- 4 Reglamento Nr. 604/2013 1, 4, 5, 9, 19 ir 40 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

„(1) bus daromi keli esminiai [Reglamento Nr. 343/2003] pakeitimai. <...>

<...>

- (4) Tamperėje įvykusio [1999 m. spalio 15 ir 16 d. Europos Vadovų Tarybos specialaus] posėdžio išvadose taip pat konstatuojama, kad [bendrajai Europos prieglobsčio] sistemai artimiausiu metu turėtų būti priskirtas aiškus ir veiksmingas valstybės narės, atsakingos už prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, nustatymo būdas.

(5) toks būdas ir valstybėms narėms, ir atitinkamiems asmenims turėtų būti grindžiamas objektyviais bei teisingais kriterijais. Jis pirmiausia turėtų padėti greitai nustatyti atsakingą valstybę narę, kad būtų galima garantuoti veiksmingą galimybę pradėti tarptautinės apsaugos suteikimo procedūras ir netrukdyti siekti greitai nagrinėti tarptautinės apsaugos prašymus;

<...>

(9) atsižvelgiant į pirmojo etapo dokumentų įgyvendinimo vertinimo rezultatus, šiuo etapu reikėtų patvirtinti principus, kuriais grindžiamas Reglamentas (EB) Nr. 343/2003, ir, remiantis sukaupta patirtimi, atlikti būtinus Dublino sistemos veiksmingumo ir pagal tą sistemą prašytojams suteiktos apsaugos patobulinimus. <...>

<...>

(19) siekiant užtikrinti veiksmingą atitinkamų asmenų teisių apsaugą, reikėtų įtvirtinti teisinės garantijas ir teisę į veiksmingą teisės gynimo priemonę, kai priimami sprendimai dėl perdavimo atsakingai valstybei narei, laikantis visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnio. Siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi tarptautinės teisės normų, veiksminga teisės gynimo nuo tokių sprendimų priemonė turėtų apimti tiek šio reglamento taikymo, tiek teisinių ir faktinių aplinkybių, susiklosčiusių valstybėje narėje, kuriai perduodamas prašytojas, vertinimą.

<...>

(40) kadangi šio reglamento tikslo, t. y. nustatyti valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijus ir mechanizmus, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi dėl šio reglamento masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi [ESS] 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo, Sąjunga gali patvirtinti priemones. <...>“

5 Šio reglamento 3 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. Valstybės narės nagrinėja kiekvieną trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės, bet kurios iš jų teritorijoje, įskaitant pasienį arba tranzito zonas, prašančio tarptautinės apsaugos, prašymą. Prašymą nagrinėja viena valstybė narė, būtent ta, kuri yra atsakinga pagal III skyriuje nustatytus kriterijus.

2. Jei remiantis šiame reglamente išvardytais kriterijais negalima nustatyti jokios už prieglobsčio prašymo nagrinėjimą atsakingos valstybės narės, už jo nagrinėjimą yra atsakinga pirmoji valstybė narė, kuriai buvo pateiktas tarptautinės apsaugos prašymas.

Jei prašytojo neįmanoma perduoti pirmajai paskirtai atsakingai valstybei narei, nes esama pagrįstų priežasčių manyti, kad tos valstybės narės prieglobsčio procedūra ir prašytojų priėmimo sąlygos turi sisteminių trūkumų, dėl kurių esama nežmoniško ar žeminančio elgesio, kaip apibrėžta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 4 straipsnyje, rizikos, atsakingos valstybės narės nustatymo procedūrą atliekanti valstybė narė toliau nagrinėja III skyriuje išdėstytus kriterijus, kad nustatytų, ar kita valstybė narė galėtų būti paskirta atsakinga.

Jei pagal šią dalį negali būti perduodama jokiai valstybei narei, paskirtai pagal III skyriuje išdėstytus kriterijus, arba pirmajai valstybei narei, kurioje pateiktas prašymas, atsakingos valstybės narės nustatymo procedūrą atliekanti valstybė narė tampa atsakinga valstybe nare.“

6 Minėto reglamento 4 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Kai tik buvo pateiktas tarptautinės apsaugos prašymas, kaip apibrėžta 20 straipsnio 2 dalyje, valstybėje narėje, jos kompetentingos institucijos iš karto praneša prašytojui apie šio reglamento taikymą, visų pirma apie:

<...>

- b) atsakingos valstybės narės nustatymo kriterijus, tokių kriterijų hierarchiją įvairiais procedūros etapais ir jų trukmę, įskaitant tai, kad pateikus tarptautinės apsaugos prašymą vienoje valstybėje narėje ta valstybė narė gali tapti atsakinga pagal šį reglamentą, net jei tokia atsakomybė nėra pagrįsta tais kriterijais;
- c) asmeninį pokalbį pagal 5 straipsnį ir galimybę pateikti informaciją apie šeimos narių, giminaičių ar kitų asmenų, susijusių šeimos ryšiais, buvimą valstybėse narėse, įskaitant priemones, kuriomis prašytojas gali pateikti tokią informaciją;
- d) galimybę apskusti sprendimą dėl perdavimo ir, atitinkamais atvejais, kreiptis dėl perdavimo sustabdymo;

<...>“

7 Šio reglamento 5 straipsnio 1–3 ir 6 dalyse nustatyta:

„1. Siekiant palengvinti atsakingos valstybės narės nustatymo procesą, atsakingos valstybės narės nustatymo procedūrą atliekanti valstybė narė surengia asmeninį pokalbį su prašytoju. Pokalbis taip pat sudaro sąlygas tinkamai suprasti prašytojui pagal 4 straipsnį pateiktą informaciją.

2. Asmeninis pokalbis gali būti nerengiamas, jei:

- a) prašytojas pasislėpė; arba
- b) gavęs 4 straipsnyje nurodytą informaciją, prašytojas kitomis priemonėmis jau pateikė informaciją, reikalingą atsakingai valstybei narei nustatyti. Pokalbio nerengianti valstybė narė suteikia prašytojui galimybę pateikti visą papildomą informaciją, reikalingą norint teisingai nustatyti atsakingą valstybę narę, prieš priimant sprendimą dėl prašytojo perdavimo atsakingai valstybei narei pagal 26 straipsnio 1 dalį.

3. Asmeninis pokalbis vyksta tinkamu laiku ir bet kuriuo atveju prieš priimant sprendimą dėl prašytojo perdavimo atsakingai valstybei narei pagal 26 straipsnio 1 dalį.

<...>

6. Asmeninį pokalbį vedanti valstybė narė parengia jo rašytinę santrauką, kurioje išdėstoma bent svarbiausia prašytojo per pokalbį pateikta informacija. Ši santrauka gali būti parengiama ataskaitos forma arba naudojant standartinę formą. Valstybė narė užtikrina, kad prašytojas ir (arba) prašytoją [prašytojui] atstovaujantis jo teisės konsultantas ar kitas patarėjas turėtų galimybę laiku susipažinti su ta santrauka.“

8 Siekiant nustatyti atsakingą valstybę narę, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 604/2013 3 straipsnio 1 dalį, jo III skyriuje nustatytas objektyvių kriterijų, išdėstytų hierarchiškai, sąrašas.

9 Šio reglamento 7 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Atsakingos valstybės narės nustatymo kriterijai yra taikomi tokia tvarka, kokia jie pateikti šiame skyriuje.“

10 Minėto reglamento 12 straipsnio 1 ir 4 dalyse nustatyta:

„1. Jei prašytojas turi galiojančią teisę gyventi šalyje patvirtinantį dokumentą, už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą yra atsakinga tą dokumentą išdavusi valstybė narė.

<...>

4. Jei prašytojas turi tik vieną ar daugiau teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų, kurių galiojimo laikas yra pasibaigęs mažiau kaip prieš dvejus metus, arba vieną ar daugiau vizų, kurių galiojimo laikas yra pasibaigęs mažiau kaip prieš šešis mėnesius ir kurios leido jam faktiškai atvykti į valstybės narės teritoriją, 1, 2 ir 3 dalyse taikomos tol, kol prašytojas nėra išvykęs iš valstybių narių teritorijų.

<...>“

11 To paties reglamento IV skyriuje įtvirtintos taisyklės dėl išlaikomų asmenų susijungimo ir diskrecinės išlygos.

12 Reglamento Nr. 604/2013 21 straipsnis suformuluotas taip:

„1. Jei valstybė narė, kuriai buvo pateiktas tarptautinės apsaugos prašymas, mano, kad už to prašymo nagrinėjimą yra atsakinga kita valstybė narė, ji gali kuo skubiau ir jokia būdu ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo to prašymo pateikimo, kaip apibrėžta 20 straipsnio 2 dalyje, dienos paprašyti, kad ta kita valstybė narė perimtų prašytoją savo žinion.

<...>

3. 1 ir 2 dalyse nurodytais atvejais prašymas, kad kita valstybė narė perimtų prašytoją savo žinion, pateikiamas naudojant standartinę formą, pridedami tiesioginiai ar netiesioginiai įrodymai, apibūdinti 22 straipsnio 3 dalyje nurodytuose dviejuose sąrašuose, ir (arba) svarbios ištraukos iš prašytojo pareiškimo, leidžiantys prašomos valstybės narės valdžios institucijoms patikrinti, ar ji yra atsakinga pagal šiame reglamente nustatytus kriterijus. <...>“

13 Šio reglamento 22 straipsnio 2–5 dalyse numatyta:

„2. Atliekant atsakingos valstybės narės nustatymo procedūrą naudojami tiesioginių ir netiesioginių įrodymų elementai.

<...>

4. Įrodymų neturėtų būti reikalaujama daugiau negu reikia, kad būtų tinkamai taikomas šis reglamentas.

5. Nesant jokių oficialių įrodymų, prašoma valstybė narė savo atsakomybę pripažįsta, jei netiesioginiai įrodymai yra suderinami nuoseklūs, patikrinami ir pakankamai išsamūs, kad tiktų atsakomybei nustatyti.“

14 To paties reglamento 26 straipsnyje nustatyta:

„1. Jei prašoma valstybė narė sutinka prašytoją <...> perimti savo žinion arba atsiimti, prašančioji valstybė narė praneša atitinkamam asmeniui apie sprendimą perduoti jį atsakingai valstybei narei ir atitinkamais atvejais jo tarptautinės apsaugos prašymo nenagrinėjimą. <...>

2. 1 dalyje nurodytame sprendime taip pat nurodoma informacija, kokiomis teisės gynimo priemonėmis galima naudotis, įskaitant teisę atitinkamais atvejais kreiptis dėl sprendimo vykdymo sustabdymo, ir informacija apie pasinaudojimui tokiomis teisės gynimo priemonėmis ir perdavimo vykdymui taikomus terminus <...>

Valstybės narės užtikrina, kad informacija apie asmenis arba organizacijas, kurios gali atitinkamam asmeniui suteikti teisinę pagalbą, būtų pateikta atitinkamam asmeniui kartu su 1 dalyje nurodytu sprendimu, jei ta informacija dar nepateikta.

3. Kai atitinkamam asmeniui teisės konsultantas ar kitas patarėjas pagalbos neteikia ar neatstovauja, valstybės narės jį informuoja apie pagrindinius sprendimo elementus, kuriuose visada turi būti pateikta informacija apie galimas teisės gynimo priemones ir apie pasinaudojimui tokiomis teisės gynimo priemonėmis taikomus terminus tokia kalba, kurią tas atitinkamas asmuo supranta arba galima pagrįstai manyti, kad supranta.“

15 Šio reglamento 27 straipsnis suformuluotas taip:

„1. Prašytojas <...> turi teisę į veiksmingą teisės gynimo priemonę ir gali pateikti teismui skundą dėl sprendimo dėl perdavimo faktinių ir teisinių pagrindų arba prašyti jį peržiūrėti.

2. Valstybės narės numato pagrįstą laiko tarpą, per kurį atitinkamas asmuo gali įgyvendinti teisę į veiksmingą teisės gynimo priemonę pagal 1 dalį.

3. Sprendimų dėl perdavimo apskundimo arba peržiūrėjimo tikslais, valstybės narės savo nacionalinėje teisėje nustato, kad:

- a) skundas arba sprendimo peržiūrėjimas suteikia atitinkamam asmeniui teisę likti atitinkamoje valstybėje narėje, kol bus gauti skundo ar peržiūrėjimo rezultatai; arba
- b) perdavimo vykdymas automatiškai sustabdomas ir toks sustabdymas pasibaigia po tam tikro pagrįsto laikotarpio, per kurį teismas po atidaus ir nuodugnaus nagrinėjimo yra priėmęs sprendimą dėl skundžiamo arba peržiūravimo sprendimo vykdymo sustabdymo; arba
- c) atitinkamam asmeniui suteikiama galimybė per pagrįstą laikotarpį prašyti teismo sustabdyti sprendimo dėl perdavimo vykdymą, kol nagrinėjamas jo skundas ar peržiūrimas sprendimas. Valstybės narės užtikrina, kad būtų taikoma veiksminga teisės gynimo priemonė, sustabdydamos perdavimo vykdymą, kol bus priimtas sprendimas dėl pirmo sustabdymo prašymo. Sprendimas dėl sprendimo dėl perdavimo vykdymo sustabdymo priimamas per pagrįstą laikotarpį, tuo pačiu leidžiant atlikti atidų ir nuodugnų sustabdymo prašymo nagrinėjimą. Sprendime nesustabdyti sprendimo dėl perdavimo vykdymo išdėstomi jį pagrindžiantys motyvai.

4. Valstybės narės gali numatyti, kad kompetentingos institucijos gali *ex officio* nuspręsti sustabdyti sprendimo dėl perdavimo vykdymą, kol nagrinėjamas jo skundas ar peržiūrimas sprendimas.

5. Valstybės narės užtikrina, kad atitinkamas asmuo turėtų galimybę pasinaudoti teisine pagalba ir, prireikus, kalbine pagalba.

6. Valstybės narės užtikrina, kad gavus prašymą teisinė pagalba būtų suteikta nemokamai, kai atitinkamas asmuo tam neturi lėšų. <...>“

16 Reglamento Nr. 604/2013 29 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Prašytojas <...> iš prašančiosios valstybės narės atsakingai valstybei narei perduodamas pagal prašančiosios valstybės narės nacionalinę teisę, atitinkamoms valstybėms narėms pasikonsultavus, kiek praktiškai įmanoma greičiau, bet ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo kitos valstybės narės prašymo atitinkamą asmenį perimti savo žinion arba atsiimti gavimo arba nuo galutinio sprendimo dėl skundo ar peržiūrėjimo priėmimo, jei sprendimo vykdymas buvo sustabdytas pagal 27 straipsnio 3 dalį. <...>“

17 Šio reglamento 36 straipsnio 1 ir 4 dalyse nustatyta:

„1. Valstybės narės gali dvišaliais pagrindais sudaryti savitarpio administracinius susitarimus dėl šio reglamento įgyvendinimo praktinių detalių, kad sudarytų palankias sąlygas jį taikyti ir didinti jo veiksmingumą. Tokie susitarimai gali būti dėl:

a) pasikeitimo ryšių palaikymo pareigūnais;

b) procedūrų supaprastinimo ir prašymų perimti arba atsiimti prašytojus perdavimo bei jų nagrinėjimo terminų sutrumpinimo.

<...>

4. Jei Komisija mano, kad 1 dalies b punkte nurodyti susitarimai yra nesuderinami su šiuo reglamentu, ji per pagrįstą laikotarpį apie tai praneša atitinkamoms valstybėms narėms. Valstybės narės imasi visų tinkamų veiksmų atitinkamam susitarimui taip iš dalies pakeisti per pagrįstą laiką, kad būtų pašalinti nustatyti neatitikimai.“

18 Nurodyto reglamento 37 straipsnyje numatyta, kad valstybės narės gali pasinaudoti taikinimo procedūra, jeigu nesutaria kuriuo nors su šio reglamento taikymu susijusiu klausimu.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

19 Po to, kai 2014 m. kovo 3 d. Nyderlandų valdžios institucijos apklausė M. Ghezelbash, šis 2014 m. kovo 4 d. joms pateikė prašymą išduoti laikiną leidimą gyventi, remdamasis teise į prieglobstį.

20 Patikrinus duomenis Europos Sąjungos vizų informacinėje sistemoje (VIS) paaikškėjo, kad Prancūzijos Respublikos užsienio atstovybė Irane išdavė M. Ghezelbash vizą, galiojusią nuo 2013 m. gruodžio 17 d. iki 2014 m. sausio 11 d., todėl 2014 m. kovo 7 d. valstybės sekretorius paprašė Prancūzijos valdžios institucijų perimti suinteresuotąjį asmenį savo žinion pagal Reglamentą Nr. 604/2013.

21 2014 m. gegužės 5 d. Prancūzijos valdžios institucijos sutiko patenkinti šį prašymą.

22 2014 m. gegužės 15 d. Nyderlandų valdžios institucijos vėl apklausė M. Ghezelbash, šį kartą detaliau. Savo 2014 m. gegužės 20 d. paaikškinimuose jis paprašė valstybės sekretoriaus nagrinėti jo prieglobsčio prašymą taikant ilgesnę prieglobsčio procedūrą, kad turėtų galimybę pateikti originalius dokumentus, įrodančius, jog buvo grįžęs į Iraną nuo 2013 m. gruodžio 19 d. iki 2014 m. vasario 20 d., t. y. po apsilankymo Prancūzijoje, o tai, anot pareiškėjo, reiškia, kad ši valstybė nėra atsakinga už jo prieglobsčio prašymo nagrinėjimą.

23 2014 m. gegužės 21 d. sprendimu valstybės sekretorius atmetė M. Ghezelbash prašymą išduoti laikiną leidimą gyventi šalyje remiantis teise į prieglobstį.

- 24 2014 m. gegužės 22 d. M. Ghezelbash apskundė šį sprendimą ir paprašė *Rechtbank Den Haag* (Hagos apylinkės teismas, Nyderlandai) laikinąsias apsaugos priemones taikančio teisėjo imtis laikinųjų apsaugos priemonių. Be to, 2014 m. gegužės 28 d. jis pateikė įvairių netiesioginių įrodymų, skirtų patvirtinti, kad po apsilankymo Prancūzijoje grįžo į Iraną, kaip antai darbdavio deklaraciją, gydytojo pažymą ir nekilnojamojo turto pardavimo sutartį.
- 25 2014 m. birželio 13 d. nutartimi *Rechtbank Den Haag* (Hagos apylinkės teismas) laikinąsias apsaugos priemones taikantis teisėjas patenkino M. Ghezelbash prašymą imtis laikinųjų apsaugos priemonių ir nurodė sustabdyti 2014 m. gegužės 21 d. valstybės sekretoriaus sprendimo teisinį poveikį.
- 26 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad pastarasis sprendimas pripažintinas negaliojančiu dėl administracijos kruopštumo stokos ir motyvų trūkumų, nes valstybės sekretorius turėjo nagrinėti M. Ghezelbash prieglobsčio prašymą taikydamas ilgesnę prieglobsčio procedūrą, kad būtų visiškai atsižvelgta į jo pateiktus dokumentus. Tačiau siekdamas nuspręsti, ar pripažinto negaliojančiu sprendimo teisiniai padariniai turi likti galioti, šis teismas mano taip pat turįs nustatyti, ar M. Ghezelbash turi teisę ginčyti Prancūzijos Respublikos atsakomybę už jo prieglobsčio prašymo nagrinėjimą po to, kai ši valstybė narė sutiko jį priimti.
- 27 Be to, šis teismas pabrėžia, kad per 2014 m. kovo 3 d. pokalbį M. Ghezelbash apie jo pareigą pateikti įrodymus, reikalingus atsakingai valstybei narėi nustatyti, buvo pranešta taip bendrai, kad jo negalima kaltinti tuo, jog šiame procedūros etape nenurodė dokumentų, kuriuos pateikė vėliau. Taigi prašymas Prancūzijos valdžios institucijoms perimti pareiškėją savo žinion nusiųstas per anksti ir bet kuriuo atveju buvo neišsamus, todėl šios valdžios institucijos priėmė sprendimą dėl šio prašymo nesusipažinusios su prieglobsčio prašytojo pateiktais dokumentais.
- 28 Tokiomis aplinkybėmis *Rechtbank Den Haag* (Hagos apylinkės teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Kokia yra Reglamento Nr. 604/2013 27 straipsnio, prireikus siejamo kartu su šio reglamento 19 konstatuojamąja dalimi, taikymo sritis?

Ar tokiu atveju, kaip nagrinėjamas šioje byloje, kai tik patenkinus prašymą pripažinti atsakomybę už prieglobsčio prašymo nagrinėjimą užsienietis susiduria su šiuo prašymu ir pateikia įrodymų, galinčių patvirtinti, kad ne prašoma valstybė narė, o prašančioji valstybė narė yra atsakinga už prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, ir kad paskui prašančioji valstybė narė nei nagrinėja šiuos dokumentus, nei pateikia juos prašomajai valstybei narėi, prieglobsčio prašytojas pagal šį straipsnį turi teisę pasinaudoti (veiksminga) teisės gynimo priemone Reglamento Nr. 604/2013 III skyriuje nurodytą atsakingos valstybės nustatymo kriterijų taikymui ginčyti?

2. Tuo atveju, jei ir pagal Reglamentą Nr. 604/2013, ir pagal Reglamentą Nr. 343/2003 užsienietis iš esmės negali remtis netinkamu atsakingos valstybės narės nustatymo kriterijų taikymu, kai prašoma valstybė narė patenkino prašymą perimti prieglobsčio prašytoją savo žinion: ar yra teisinga atsakovo nuomonė, kad šio principo išimtis gali būti taikoma tik šeiminese situacijose, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 604/2013 7 straipsnį, o gal gali būti ir kitų ypatingų faktų ir aplinkybių, dėl kurių užsienietis gali remtis netinkamu atsakingos valstybės narės nustatymo kriterijų taikymu?

3. Jei į antrąjį klausimą būtų atsakyta taip, kad, be šeiminių situacijų, ir kitos aplinkybės gali lemti tai, jog užsienietis gali remtis netinkamu atsakingos valstybės narės nustatymo kriterijų taikymu: ar [šio sprendimo 27 punkte] aprašyti faktai ir aplinkybės gali būti laikomi tokiais ypatingais faktais ir aplinkybėmis?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

- 29 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia sužinoti, ar Reglamento Nr. 604/2013 27 straipsnio 1 dalis, siejama su šio reglamento 19 konstatuojamąja dalimi, aiškintina taip, kad tokiu atveju, kaip nagrinėjamas pagrindinėje byloje, prieglobsčio prašytojas, skųsdamas sprendimą jį perduoti, gali remtis šio reglamento III skyriuje įtvirtinto atsakomybės kriterijaus, būtent jo 12 straipsnyje įtvirtinto kriterijaus dėl vizos išdavimo, klaidingu taikymu.
- 30 Reglamento Nr. 604/2013 27 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad prieglobsčio prašytojas turi teisę į veiksmingą teisės gynimo priemonę ir gali pateikti teismui skundą dėl sprendimo dėl perdavimo faktinių ir teisinių pagrindų arba prašyti jį peržiūrėti.
- 31 Iš šio reglamento II priede pateiktos atitikties lentelės matyti, kad ši nuostata atitinka Reglamento Nr. 343/2003 19 straipsnio 2 dalį.
- 32 2013 m. gruodžio 10 d. Sprendime *Abdullahi* (C-394/12, EU:C:2013:813) Teisingumo Teismas nusprendė, kad pastaroji nuostata aiškintina taip, kad prieglobsčio prašytojas gali ginčyti valstybės narės, kaip jo pirmojo atvykimo į Sąjungos teritoriją valstybės narės, atsakomybę tik remdamasis tuo, kad toje valstybėje narėje sistemingai pažeidžiama prieglobsčio procedūra ir nesilaikoma prieglobsčio prašytojų priėmimo sąlygų, o tai yra rimta ir pagrįsta priežastis manyti, jog šiam prašytojui kils reali grėsmė patirti nežmonišką ar žeminančią elgesį, kaip tai suprantama pagal Pagrindinių teisių chartijos 4 straipsnį.
- 33 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas teiraujasi dėl šio sprendimo svarbos nustatant Reglamento Nr. 604/2013 27 straipsnio 1 dalies taikymo sritį tokiu atveju, kaip nagrinėjamas pagrindinėje byloje.
- 34 Pirmiausia pažymėtina, kad, kiek tai susiję su prieglobsčio prašytojui suteiktomis teisėmis, Reglamentas Nr. 604/2013 iš esmės skiriasi nuo Reglamento Nr. 343/2003, taikyto byloje, kurioje buvo priimtas 2013 m. gruodžio 10 d. Sprendimas *Abdullahi* (C-394/12, EU:C:2013:813).
- 35 Taigi Reglamento Nr. 604/2013 27 straipsnio 1 dalyje numatytos teisių gynimo priemonės aprėptis turi būti nustatyta atsižvelgiant į šio reglamento nuostatų formuluotę, jo bendrą struktūrą, tikslus ir priėmimo aplinkybes, ypač pakeitimus, atsižvelgiant į sistemą, kurios dalis jis yra (šiuo klausimu žr. 2013 m. gruodžio 10 d. Sprendimas *Abdullahi*, C-394/12, EU:C:2013:813, 51 punktą).
- 36 Iš minėto reglamento 27 straipsnio 1 dalies formuluotės matyti, kad šioje nuostatoje numatyta teisių gynimo priemonė turi būti veiksminga ir kad ji apima ir fakto, ir teisės klausimus. Be to, šioje nuostatoje neminimas joks argumentų, kuriais prieglobsčio prašytojas gali remtis savo skunde, apribojimas. Tas pats pasakytina ir apie šio reglamento 4 straipsnio 1 dalies d punktą, susijusį su informaciją dėl galimybės apskusti sprendimą dėl perdavimo, kurią kompetentingos valdžios institucijos turi pateikti prieglobsčio prašytojui.
- 37 Kalbant konkrečiai, pažymėtina, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas nenumatė konkretaus ar *a fortiori* išskirtinio ryšio tarp Reglamento Nr. 604/2013 27 straipsnyje įtvirtintų teisių gynimo priemonių ir dabar šio reglamento 3 straipsnio 2 dalyje įtvirtintos taisyklės, ribojančios galimybę perduoti prašytoją iš pradžių paskirtai atsakinga valstybei narei, jeigu šios valstybės narės prieglobsčio procedūra ir prašytojų priėmimo sąlygos turi sisteminių trūkumų, dėl kurių esama nežmoniško ar žeminančio elgesio, kaip apibrėžta Pagrindinių teisių chartijos 4 straipsnyje, rizikos.

- 38 Be to, prieglobsčio prašytojui suteiktos teisių gynimo priemonės dėl sprendimo perduoti jį aprėptis apibrėžta Reglamento Nr. 604/2013 19 konstatuojamojoje dalyje, kurios turinio nebuvo Reglamente Nr. 343/2003.
- 39 Šioje konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi tarptautinės teisės normų, Reglamente Nr. 604/2013 įtvirtinta veiksminga teisės gynimo nuo sprendimų dėl perdavimo priemonė turi apimti, pirma, šio reglamento taikymo ir, antra, teisinių ir faktinių aplinkybių, susiklosčiusių valstybėje narėje, kuriai perduodamas prašytojas, vertinimą.
- 40 Nors nurodytoje konstatuojamojoje dalyje minimas antras vertinimas susijęs tik su valstybėje narėje, kuriai perduodamas prašytojas, susiklosčiusios padėties kontrole ir juo siekiama, be kita ko, įsitikinti, kad nėra kliūčių perduoti prašytoją dėl nurodyto reglamento 3 straipsnio 2 dalyje minimų priežasčių, toje pačioje konstatuojamojoje dalyje nurodytas pirmas vertinimas bendresne prasme skirtas kontroliuoti teisingam šio reglamento taikymui.
- 41 Iš Reglamento Nr. 604/2013 bendros struktūros matyti, kad jo taikymas iš esmės grindžiamas atsakingos valstybės narės nustatymo procedūra, o ši valstybė nustatoma remiantis šio reglamento III skyriuje įtvirtintais kriterijais.
- 42 Pagal Reglamento Nr. 604/2013 4, 5 ir 40 konstatuojamąsias dalis juo siekiama įtvirtinti aiškų ir veiksmingą valstybės narės, atsakingos už prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, nustatymo būdą, kuris ir valstybėms narėms, ir atitinkamiems asmenims būtų grindžiamas objektyviais bei teisingais kriterijais. Iš šio reglamento 3 straipsnio 1 dalies ir 7 straipsnio 1 dalies matyti, kad atsakinga valstybė narė iš esmės yra ta, kuri nustatyta pagal reglamento III skyriuje įtvirtintus kriterijus. Be to, šio reglamento IV skyriuje tiksliai apibrėžti atvejai, kuriais valstybė narė gali būti laikoma atsakinga už prieglobsčio prašymo nagrinėjimą nukrypstant nuo šių kriterijų.
- 43 Esminę reikšmę, kurią taikant Reglamentą Nr. 604/2013 turi atsakingos valstybės narės nustatymo pagal šio reglamento III skyriuje įtvirtintus kriterijus procedūra, patvirtina tai, kad jo 21 straipsnio 1 dalyje valstybei narei, kuriai buvo pateiktas tarptautinės apsaugos prašymas, numatyta galimybė prašyti, kad kita valstybė narė perimtų prieglobsčio prašytoją savo žinion, tik tuo atveju, kai pirmoji valstybė narė mano, kad už to prašymo nagrinėjimą yra atsakinga ta kita valstybė narė. Be to, pagal minėto reglamento 21 straipsnio 3 dalį prie prašymo perimti savo žinion turi būti pridėti įrodymai, leidžiantys prašomos valstybės narės valdžios institucijoms pasitikrinti, ar ji yra atsakinga pagal šiame reglamente nustatytus kriterijus. Iš Reglamento Nr. 604/2013 22 straipsnio taip pat matyti, kad atsakymas į tokią prašymą turi būti grindžiamas tiesioginių ir netiesioginių įrodymų leidžiančių taikyti šio reglamento III skyriuje įtvirtintus kriterijus, vertinimu.
- 44 Šiomis aplinkybėmis pažymėtina, kad Reglamento Nr. 604/2013 19 konstatuojamojoje dalyje esančią nuorodą į šio reglamento taikymo vertinimą nagrinėjant jo 27 straipsnio 1 dalyje numatytą skundą dėl sprendimo perduoti prašytoją reikia suprasti kaip reiškiančią, be kita ko, šio reglamento III skyriuje įtvirtintų atsakingos valstybės narės nustatymo kriterijų, įskaitant jo 12 straipsnyje nurodytą atsakomybės kriterijų, teisingo taikymo kontrolę.
- 45 Šią išvadą patvirtina valstybės narės, atsakingos už vienoje iš valstybių narių pateikto prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, nustatymo sistemos (toliau – Dublino sistema) bendra evoliucija, įvykusi priėmus Reglamentą Nr. 604/2013, taip pat šiuo reglamentu siekiami tikslai.
- 46 Kalbant pirmiausia apie šią evoliuciją, reikia pažymėti: kadangi Sąjungos teisės aktų leidėjas įtvirtino ar sustiprino įvairias teises ir mechanizmus, užtikrinančius prieglobsčių prašytojų dalyvavimą per atsakingos valstybės narės nustatymo procedūrą, Reglamentas Nr. 604/2013 labai skiriasi nuo Reglamento Nr. 343/2003, taikyto byloje, kurioje priimtas 2013 m. gruodžio 10 d. Sprendimas *Abdullahi* (C-394/12, EU:C:2013:813).

- 47 Visų pirma Reglamento Nr. 604/2013 4 straipsnyje įtvirtinta prašytojo teisė į informaciją, susijusią, be kita ko, su atsakingos valstybės narės nustatymo kriterijais ir šių kriterijų hierarchija, įskaitant aplinkybę, kad tarptautinės apsaugos prašymo pateikimas valstybėje narėje gali lemti šios valstybės narės pripažinimą atsakinga valstybe, net jei ši atsakomybė nėra grindžiama šiais kriterijais.
- 48 Antra, šio reglamento 5 straipsnio 1, 3 ir 6 dalyse numatyta, kad atsakingos valstybės narės nustatymo procedūrą atliekanti valstybė narė tinkamu laiku ir bet kuriuo atveju prieš priimant sprendimą dėl perdavimo surengia asmeninį pokalbį su prieglobsčio prašytoju, o šio pokalbio santrauka turi būti prieinama prašytojui arba jo atstovui. Pagal to paties reglamento 5 straipsnio 2 dalį pokalbis gali būti nerengiamas, jei prašytojas jau pateikė informaciją, reikalingą atsakingai valstybei narei nustatyti; tokiu atveju atitinkama valstybė narė suteikia prašytojui galimybę pateikti visą papildomą informaciją, reikalingą norint teisingai nustatyti atsakingą valstybę narę prieš priimant sprendimą dėl prašytojo perdavimo.
- 49 Trečia, Reglamento Nr. 604/2013 VI skyriaus IV skirsnyje „Procedūrinės garantijos“ plačiai išdėstyti panešimo apie sprendimus dėl perdavimo būdai ir teisių gynimo priemonės dėl šių sprendimų taikomos taisyklės; šie aspektai nebuvo taip detalai reguliuojami Reglamente Nr. 343/2003.
- 50 Iš Reglamento Nr. 604/2013 27 straipsnio 3–6 dalių matyti, kad, siekiant užtikrinti šių teisių gynimo priemonių veiksmingumą, prieglobsčio prašytojas turi turėti, be kita ko, galimybę per pagrįstą terminą prašyti teismo sustabdyti sprendimo dėl perdavimo vykdymą, kol bus išnagrinėtas jo skundas, ir kad turi galėti pasinaudoti teisine pagalba.
- 51 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad Reglamente Nr. 604/2013 Sąjungos teisės aktų leidėjas nustatė ne tik organizacines taisykles, reguliuojančias vien valstybių narių tarpusavio santykius siekiant nustatyti atsakingą valstybę narę, bet nusprendė įtraukti į šią procedūrą prieglobsčių prašytojus, įpareigodamas valstybes nares pranešti jiems apie atsakomybės kriterijus ir suteikti jiems galimybę pateikti informaciją, leidžiančią teisingai taikyti šiuos kriterijus, taip pat užtikrindamas jiems teisę į veiksmingą teisių gynimo priemonę dėl sprendimų juos perduoti, kurie galbūt bus priimti procedūros pabaigoje.
- 52 Antra, kalbant apie Reglamentu Nr. 604/2013 siekiamus tikslus, pažymėtina, kad iš jo 9 konstatuojamosios dalies išplaukia, kad šiuo reglamentu ne tik patvirtinami principai, kuriais grindžiamas Reglamentas Nr. 343/2003, bet ir siekiama, remiantis sukaupta patirtimi, atlikti būtinas Dublino sistemos veiksmingumo ir prašytojams suteiktos apsaugos patobulinimus; prašytojų apsauga užtikrinama, be kita ko, jiems suteikiant teisminę apsaugą.
- 53 Jei Reglamento Nr. 604/2013 27 straipsnio 1 dalyje numatytos teisių gynimo priemonės būtų aiškinamos siaurai, tai galėtų kliudyti pasiekti šį tikslą, o Reglamente Nr. 604/2013 įtvirtintos kitos prieglobsčio prašytojo teisės taptų neveiksmingos. Pavyzdžiui, šio reglamento 5 straipsnyje įtvirtintos pareigos suteikti prieglobsčio prašytojams galimybę pateikti informaciją, leidžiančią teisingai taikyti šiame reglamente nustatytus atsakomybės kriterijus, ir leisti šiems prašytojams susipažinti su šiuo tikslu surengtų pokalbių santraukomis, galėtų netekti veiksmingumo, jei klaidingo šių kriterijų taikymo atveju, pavyzdžiui, neatsižvelgus prašytojų pateiktą informaciją, nebūtų leidžiama teisminė kontrolė.
- 54 Šiomis aplinkybėmis, kaip savo išvados 74 punkte pažymėjo generalinė advokatė, skundo pateikimo pagal Reglamentą Nr. 604/2013 negalima prilyginti *forum shopping*, kurio siekiama išvengti pagal Dublino sistemą (2011 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *N. S. ir kt.*, C-411/10 ir C-493/10, EU:C:2011:865, 79 punktą). Iš tiesų tokį skundą gavęs teismas turi ne priskirti atsakomybę už prieglobsčio prašymo nagrinėjimą prašytojui palankesnei valstybei narei, o patikrinti, ar teisingai taikyti Sąjungos teisės aktų leidėjo nustatyti atsakomybės kriterijai.
- 55 Šiuo klausimu svarbu pažymėti, kad galimas klaidos konstatavimas per tokį vertinimą negali pažeisti valstybių narių tarpusavio pasitikėjimo principo, kuriuo grindžiama bendra Europos prieglobsčio sistema (šiuo klausimu žr. 2013 m. gruodžio 10 d. Sprendimo *Abdullahi*, C-394/12, EU:C:2013:813,

52 ir 53 punktus); toks konstatavimas reikš tik tai, kad valstybė narė, kuriai turi būti perduotas prieglobsčio prašytojas, nėra atsakinga valstybė narė pagal Reglamento Nr. 604/2013 III skyriuje įtvirtintus kriterijus.

- 56 Be to, kalbant apie šio reglamento 5 konstatuojamojoje dalyje nurodytą tikslą įtvirtinti metodą, leidiantį greitai nustatyti atsakingą valstybę narę ir netrukdytą siekti greitai nagrinėti prieglobsčio prašymus, be abejo, pažymėtina, kad dėl kreipimosi į teismą atsakingos valstybės narės galutinio nustatymo procedūra gali užsitęsti.
- 57 Tačiau, kiek tai susiję su Reglamentu Nr. 343/2003, Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas neketino prieglobsčio prašytojams garantuojamos teisminės gynybos paaukoti dėl reikalavimo skubiai nagrinėti prieglobsčio prašymus (šiuo klausimu žr. 2009 m. sausio 29 d. Sprendimo *Petrosian*, C-19/08, EU:C:2009:41, 48 punktą). Ši išvada *a fortiori* taikoma Reglamentui Nr. 604/2013, nes šiuo reglamentu Sąjungos teisės aktų leidėjas labai išplėtojo pagal Dublino sistemą prieglobsčio prašytojams taikomas procedūrinės garantijas.
- 58 Šiuo klausimu svarbu pažymėti, jog riziką, kad dėl atsakomybės kriterijų teisingo taikymo kontrolės atsakingos valstybės narės galutinio nustatymo procedūra gali per ilgai užsitęsti, sumažina aplinkybė, kad ši kontrolė turi būti atliekama remiantis Reglamente Nr. 604/2013 nustatyta tvarka, visų pirma laikantis jo 22 straipsnio 4 ir 5 dalių, kur numatyta, pirma, kad įrodymų neturėtų būti reikalaujama daugiau, negu reikia tinkamam šio reglamento taikymui užtikrinti, ir, antra, kad, nesant jokių oficialių įrodymų, prašoma valstybė narė savo atsakomybę pripažįsta, jei netiesioginiai įrodymai yra nuoseklūs, patikrinami ir pakankamai išsamūs, kad tikėtų atsakomybei nustatyti.
- 59 Be to, kalbant apie vėlavimą vykdant sprendimus dėl perdavimo, pažymėtina, kad iš Reglamento Nr. 604/2013 27 straipsnio 3 dalies c punkto matyti, jog įpareigojęs valstybes nares suteikti suinteresuotajam asmeniui galimybę per pagrįstą laikotarpį prašyti teismo sustabdyti sprendimo dėl perdavimo vykdymą, kol nagrinėjamas jo skundas, Sąjungos teisės aktų leidėjas pripažino, kad valstybės narės gali nuspręsti, jog vien skundo dėl sprendimo perduoti pateikimo nepakanka perdavimui sustabdyti ir perdavimas gali įvykti nelaukiant skundo nagrinėjimo pabaigos, jeigu nebuvo prašyta sustabdyti vykdymo arba toks prašymas buvo atmestas.
- 60 Galiausiai, atsižvelgiant į Dublino sistemos evoliuciją dėl Reglamento Nr. 604/2013, tai, kad prieglobsčio prašymams taikomos taisyklės buvo suderintos, beje, minimaliai (šiuo klausimu žr. 2010 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *B ir D*, C-57/09 ir C-101/09, EU:C:2010:661, 114 punktą), savaime negali lemti aiškinimo, apribojančio šio reglamento 27 straipsnyje numatytos teisių gynimo priemonės aprėptį.
- 61 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą atsakytina: Reglamento Nr. 604/2013 27 straipsnio 1 dalis, siejama su šio reglamento 19 konstatuojamąja dalimi, aiškintina taip, kad tokiu atveju, kaip nagrinėjamas pagrindinėje byloje, prieglobsčio prašytojas, skūsdamas sprendimą jį perduoti, gali remtis šio reglamento III skyriuje įtvirtinto atsakomybės kriterijaus, būtent jo 12 straipsnyje įtvirtinto kriterijaus dėl vizos išdavimo, klaidingu taikymu.

Dėl antrojo ir trečiojo klausimų

- 62 Atsižvelgiant į atsakymą į pirmąjį klausimą, nebereikia atsakyti į antrąjį ir trečiąjį klausimus.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- ⁶³ Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai, 27 straipsnio 1 dalis, siejama su šio reglamento 19 konstatuojamąja dalimi, aiškintina taip, kad tokiu atveju, kaip nagrinėjamas pagrindinėje byloje, prieglobsčio prašytojas, skųsdamas sprendimą jį perduoti, gali remtis šio reglamento III skyriuje įtvirtinto atsakomybės kriterijaus, būtent jo 12 straipsnyje įtvirtinto kriterijaus dėl vizos išdavimo, klaidingu taikymu.

Parašai.